

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 18 kwietnia 2025 r.

Poz. 2003

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.122.2025.AK WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 17 kwietnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940)

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 2 uchwały Nr XIII/108/2025 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 26 marca 2025 r. *uchylającej uchwałę w sprawie przejęcia obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.*

Uzasadnienie

Dnia 26 marca 2025 r. Rada Miejska w Sianowie podjęła uchwałę Nr XIII/108/2025 *uchylającą uchwałę w sprawie przejęcia obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.* Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie dnia 31 marca 2025 r.

W § 1 ww. uchwały Rada postanowiła uchylić *uchwałę nr VII/52/2024 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 30 października 2024 r. w sprawie przejęcia obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.* Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi art. 6 c ust. 2 i 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁾ zgodnie z którym *Rada gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (ust. 2), Uchwała, o której mowa w ust. 2, może dotyczyć wszystkich właścicieli nieruchomości lub właścicieli określonych nieruchomości, w szczególności nieruchomości na których jest prowadzony określony rodzaj działalności (ust. 3).*

W świetle powyższego nie budzi zastrzeżeń kompetencja Rady Miejskiej w Sianowie do uchylenia uprzednio podjętej uchwały w przedmiocie przejęcia obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Należy jednak zauważyć, że sposób określenia wejścia w życie uchwały Nr XIII/108/2025 okazał się wadliwy.

Nie może budzić wątpliwości, że badana uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Skoro bowiem podjęcie uchwały w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy następuje w drodze aktu prawa miejscowego – o czym stanowi art. 6 c ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, to jej uchylenie nastąpić może wyłącznie poprzez podjęcie uchwały posiadającej również walor powszechnie obowiązującego prawa. Okoliczność ta jest niesporna, ponieważ w § 2 ust. 1 uchwały Nr XIII/108/2025 Rada Miejska w Sianowie przewidziała obowiązek jej publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego. W konsekwencji, odnoszą się do niej zasady określone w ustawie o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

¹⁾ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. ustawy *Ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe*. Z kolei, w myśl art. 4 ust. 1 ustawy *Akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy*. Jednocześnie w świetle art. 5 ustawy *Przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie*.

W § 2 ust. 2 uchwały Nr XIII/108/2025 Rada Miejska w Sianowie postanowiła, że: *Uchwała wchodzi w życie 1 kwietnia 2025 r.* Uchwała opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego dnia 2 kwietnia 2025 r., co oznacza, że uchwale nadano wsteczną moc obowiązująca czyli z dniem 1 kwietnia 2025 r., a więc z pominięciem okresu *vacatio legis*, co w ocenie organu nadzoru stoi w sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawnego.

Trzeba pamiętać, że obowiązek zachowania odpowiedniego *vacatio legis* ma umożliwić nie tylko zaznajomienie się z nowym stanem prawnym, ale również dokonanie odpowiednich działań adaptacyjnych, w tym także chroniących adresata normy przed pogorszeniem jego sytuacji.²⁾ Ustawowy nakaz ustanowienia odpowiedniego *vacatio legis* ma na celu zachowanie bezpieczeństwa prawnego, pewności obrotu prawnego, poszanowanie praw nabytych czy ochronę zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, których źródłem jest zasada demokratycznego państwa prawnego wyrażona w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej³⁾. Z uwagi na doniosłą rolę *vacatio legis*, nie znajduje uzasadnienia jego pominięcie poprzez przyjęcie daty obowiązująca uchwały Nr XIII/108/2025 zgodnie z treścią przepisu § 2 ust. 2, a więc od dnia 1 kwietnia 2025 r. Rada Miejska w Sianowie w § 1 uchwały Nr VII/52/2024 z dnia 30 października 2024 r. w sprawie *przejęcia obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne z dniem 1 stycznia 2025 r. przejęła obowiązek w zakresie odbierania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości niezamieszkałych (z wyłączeniem nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz cmentarzy)*.

Mając na względzie powyższe, w świetle zasady demokratycznego państwa prawa nie mieści się sytuacja, w której odbiorcy uchwały Nr XIII/108/2025 wskutek jej publikacji dnia 2 kwietnia 2025 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego powezmą informację, że z dniem 1 kwietnia 2025 r. Gmina Sianów nie będzie - jak dotychczas - odbierała odpadów komunalnych z terenu ich nieruchomości. Uchylenie uchwały Nr VII/52/2024 skutkuje jednoczesnym powstaniem obowiązku po stronie właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, pozbywania się odpadów komunalnych we własnym zakresie. Niewątpliwie ww. sytuacja wymaga poczynienia odpowiednich przygotowań i w związku z powyższym zachowanie okresu *vacatio legis* umożliwi odbiorcom uchwały zaadaptowanie się do nowego stanu prawnego obowiązującego w Gminie Sianów. Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądownoadministracyjnym, zgodnie z którym *Art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych dopuszcza nadanie aktowi normatywnemu "mocy wstecznej", ale tylko "jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie". Wsteczna moc prawa może dotyczyć ewentualnie tylko przyznania praw. Z całą stanowczością natomiast należy wykluczyć możliwość zastosowania tej normy do nakładania obowiązków*.⁴⁾ Dodatkowo, nie można nie zwrócić uwagi, że *niedopuszczalne jest przyjęcie wstecznego działania normy prawnej bez jednoznacznego stwierdzenia tego faktu przez ustawodawcę*⁵⁾, co w przypadku uchwały Nr XIII/108/2025 nie nastąpiło.

Wylimitowanie z obrotu prawnego przepisu § 2 ust. 2 badanego aktu spowoduje skutek wejścia jego w życie zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, a więc po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Mając na względzie przedstawioną argumentację, stwierdzenie nieważności § 2 ust. 2 uchwały Nr XIII/108/2025 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 26 marca 2025 r. *uchylającej uchwałę w sprawie przejęcia obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne* jest konieczne i w pełni uzasadnione.

²⁾ Por. orzeczenie TK z dnia 3 października 2001r., K 27/01, OTK 2001 Nr 7, poz. 209.

³⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

⁴⁾ Wyrok NSA z 30.09.2021 r., sygn. akt: III FSK 2137/21, LEX nr 3294291; Por. także: NSA z 29.09.2010 r., sygn. akt: II OSK 1475/10, LEX nr 746569.

⁵⁾ Wyrok WSA w Warszawie z 21.12.2004 r., sygn. akt: III SA/Wa 1874/04, ONSAiWSA 2006, nr 2, poz. 52.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski